

SYLABUS

DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2021-2024

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE/MODULE

Nazwa przedmiotu/ modułu	TRANSLATORYKA PRAKTYCZNA
Kod przedmiotu/ modułu*	PS45_II.7
Wydział (nazwa jednostki prowadzącej kierunek)	Kolegium Nauk Humanistycznych
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Polonistyki i Dziennikarstwa
Kierunek studiów	polonistyka praktyczna
Poziom kształcenia	I stopień
Profil	ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne
Rok i semestr studiów	I-III
Rodzaj przedmiotu	przedmiot do wyboru
Język wykładowy	polski
Koordynator	Dr hab. prof. UR Arkadiusz Luboń
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	prof. dr hab. Stanisław Uliasz, prof. dr hab. Jolanta Pasterska, dr hab. prof. UR Wojciech Birek, dr hab. prof. UR Arkadiusz Luboń

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt ECTS
		20							3

1.2. Sposób realizacji zajęć

X zajęcia w formie tradycyjnej

X zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu /modułu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny): zaliczenie z oceną

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Znajomość podstawowych technik analizy i interpretacji tekstów kultury (ze szczególnym uwzględnieniem tekstów literackich i użytkowych). Znajomość przynajmniej jednego europejskiego nowożytnego języka obcego na poziomie B1 lub wyższym (rekomendowana znajomość języka angielskiego).

3. CELE, EFEKTY KSZTAŁCENIA, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu/modułu

C ₁	zapoznanie z terminologią translatologiczną, najważniejszymi współczesnymi teoriami i technikami przekładowymi
C ₂	omówienie funkcji translacji w kształtowaniu kultury rodzimej, komunikacji międzykulturowej oraz mediacji językowej
C ₃	stosowanie metod i technik tłumaczeniowych w praktyce filologa i polonisty: transfer językowy z elementami przekładu intersemiotycznego

3.2 Efekty kształcenia dla przedmiotu/ modułu

EK (efekt kształcenia)	Treść efektu kształcenia zdefiniowanego dla przedmiotu (modułu)	Odniesienie do efektów kierunkowych (KEK)
EK_01	Absolwent ma podstawowe rozeznanie w problematyce metodologii nauk humanistycznych i elementarną wiedzę obejmującą teorie, szkoły i nurty badawcze w obrębie językoznawstwa, literaturoznawstwa i wiedzy o kulturze	K_W01
EK_02	Absolwent zna i rozumie podstawowe metody analizy i interpretacji dzieła literackiego i innych tekstów kultury, właściwe dla wybranych tradycji, teorii lub szkół badawczych w zakresie literaturoznawstwa, kulturoznawstwa i językoznawstwa	K_W03
EK_03	Absolwent potrafi dobrać metody i narzędzia badawcze oraz dokonać prezentacji opracowanych zagadnień, pozwalających na rozwiązanie problemów w zakresie językoznawstwa, literaturoznawstwa i wiedzy o kulturze właściwych dla polonistyki praktycznej	K_U01
EK_04	Absolwent potrafi wykorzystywać podstawową wiedzę teoretyczną z zakresu nauki o komunikowaniu, językoznawstwa, literaturoznawstwa i wiedzy o kulturze w pracach badawczych i w sytuacjach profesjonalnych	K_U02
EK_05	Absolwent potrafi analizować różne typy wypowiedzi z wykorzystaniem podstawowych narzędzi tekstologicznych i stylistycznych	K_U04
EK_06	Absolwent potrafi tworzyć komunikaty poprawne pod względem pragmatycznym, komunikacyjnym, retorycznym, stylistycznym i edytorskim, adekwatne do sytuacji komunikacyjnej (w tym wystąpienia publiczne)	K_U03
EK_07	Absolwent ma umiejętności językowe w zakresie przynajmniej jednego obcego języka nowożytnego zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu C ₁ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	K_U10
EK_08	Absolwent jest gotów do ciągłej aktywizacji i poszerzania swoich kompetencji z zakresu języka, literatury i kultury narodowej; jest kreatywny w poszukiwaniu rozwiązań i otwarty na nowe projekty	K_K01

EK_09	Absolwent ma świadomość znaczenia języka polskiego, literatury polskiej i kultury narodowej w kulturze europejskiej i światowej	K_Ko2
-------	---	-------

3.3 Treści programowe

- A. Problematyka wykładu: nie dotyczy
 B. Problematyka ćwiczeń audytoryjnych, konwersatoryjnych, laboratoryjnych, zajęć praktycznych:

	Treści merytoryczne
1.	Translatoryka a polonistyka. Zakres, delimitacja i historia nauki o przekładzie. Interdyscyplinarny charakter translatologii. Podstawowa terminologia i definicje: przekład, tłumaczenie, ekwiwalencja, adaptacja.
2.	Trzy typy przekładu wg. R. Jakobsona (intralingwistyczny, interlingwistyczny, intersemiotyczny) i specyfika ich praktyki przekładowej. Klasyfikacje najważniejszych technik przekładowych.
3.	Koncepcja nieprzekładalności a uniwersalia językowe. Prawo relatywizmu językowego E. Sapira i B. Whorfa a mediacyjna funkcja tłumaczeń.
4.	Rodzaje współczesnych praktyk translatorskich: typy przekładu ustnego/pisemnego, przekład tekstów naukowych i użytkowych, subtitling w filmie, tłumaczenia narracji graficznych.
5.	Funkcje praktyki przekładowej w kulturze. Rola przekładu literackiego i jego wpływ na kształtowanie rodzimej tradycji literackiej.
6.	Status tłumacza w XX i XXI wieku. Uwarunkowania prawne i instytucjonalne praktyki translatorskiej.
7.	Wybrane metody przekładowe XX wieku i ich praktyczna aplikacja na wybranych tekstach (np. metody E. Nidy, E. Pounda, V. Nabokova, H. Vermeera, J. Levy'ego, S. Barańczaka).
8.	Krytyka przekładu: modele ewaluacji i oceny jakościowej tłumaczeń.
9.	Praktyka translatorska: analiza, interpretacja i przekład wybranych tekstów kultury (na przykładzie transferów angielsko-polskich).

3.4 Metody dydaktyczne:

elementy wykładu problemowego, analiza tekstów z dyskusją, metoda projektów (projekt badawczy lub praktyczny), opcjonalnie: praca w grupach

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów kształcenia

Symbol efektu	Metody oceny efektów kształcenia	Forma zajęć dydaktycznych
K_Wo2	projekt, obserwacja w trakcie zajęć	ĆW
K_W11	projekt, obserwacja w trakcie zajęć	ĆW
K_Uo2	projekt, obserwacja w trakcie zajęć	ĆW
K_Uo3	projekt, obserwacja w trakcie zajęć	ĆW
K_Uo5	projekt, obserwacja w trakcie zajęć	ĆW

K_Uo6	projekt, obserwacja w trakcie zajęć	ĆW
K_U20	projekt, obserwacja w trakcie zajęć	ĆW
K_K01	projekt, obserwacja w trakcie zajęć	ĆW
K_K02	projekt, obserwacja w trakcie zajęć	ĆW

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie pozytywnej oceny, proponowanej na podstawie obecności Studenta na zajęciach, aktywności podczas praktycznej części zajęć oraz – opcjonalnie – projektu (np. prezentacji multimedialnej, krótkiej pracy pisemnej) tematycznie związanego z problematyką przedmiotu.

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające planu z studiów	20
Inne z udziałem nauczyciela (udział w konsultacjach, egzaminie)	0
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	10 (przygotowanie do zajęć, przygotowanie projektu)
SUMA GODZIN	30
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	3

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU/ MODUŁU: nie dotyczy

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

Barańczak S., *Ocalone w tłumaczeniu*, Kraków 2004.
 Bednarczyk A., *Wybory translatorskie*, Łódź 1999.
 Bednarczyk A., *Kulturowe aspekty przekładu literackiego*, Katowice 2002.
 Bukowski, P., Heydel, M. (red.) *Polska myśl przekładoznawcza: antologia*, Kraków 2013.
 Bukowski, P., Heydel, M. (red.) *Współczesne teorie przekładu: antologia*, Kraków 2009.
 Cronin, M. *Przekład w epoce cyfrowej*, tłum. M. Błaszowska, Kraków 2016.
 Filipowicz-Rudek, M. i in. (red.) *Przekład jako promocja literatury*, Kraków 2000.
 Gutt, E.-A. *Dystans kulturowy a przekład*, tłum. A. Pokojńska, Kraków 2004.
 Hejwowski K., *Kognitywno-komunikacyjna teoria przekładu*, Warszawa 2004.
 Lukszyn, J. (red.) *Tezaurus terminologii translatorskiej*, Warszawa 1993.
 Pieńkos J., *Przekład i tłumacz we współczesnym świecie*, Warszawa 1993.
 Sokolowski, R. i in. (red.) *Warsztaty translatorskie*, t. 1-3, Lublin – Ottawa 2002.

Literatura uzupełniająca:

- Balcerzan, E., Rajewska, E. (red.) *Pisarze polscy o sztuce przekładu 1440 – 2005. Antologia*, Poznań 2007.
- Baker, M. (red.) *Routledge encyclopedia of translation studies*, New York 2004.
- Bednarczyk, A. *Wybory translatorskie: modyfikacje tekstu literackiego w przekładzie i kontekst asocjacyjny*, Łask 2005.
- Bednarczyk, A., Brzozowski, J. (red.) *Dominanta a przekład*, Kraków 2012.
- Bogusławski, A. *Podstawy konfrontatywnej lingwistyki przekładowej*, Łask 2013.
- Dzierżanowska, H. *Przekład tekstów nieliterackich na przykładzie języka angielskiego*, Warszawa 1988.
- Fast, P. (red.) *Obyczajowość a przekład*, Katowice 1996.
- Fast, P. (red.) *Polityka a przekład*, Katowice 1996.
- Fast, P. (red.) *Komparatystyka literacka a przekład*, Katowice 2000.
- Fast, P. (red.) *Kultura popularna a przekład*, Katowice 2005.
- Ganczar, M., Wilczek, P. (red.) *Tłumacz i przekład – wyzwania współczesności*, Katowice 2013.
- Hrehovčik T. *Introduction to Translation*, Rzeszów 2006.
- Lewicki, R. (red.) *Przekład, język, kultura*, t. 1-4, Lublin 2002-2015.
- Piotrowska, M., Szczęsny, A. (red.) *Dydaktyka przekładu*, Kraków 2013.
- Pollak, S. (red.) *Przekład artystyczny*, Wrocław 1975.
- Tryuk, M. *Przekład ustny środowiskowy*, Warszawa 2006.
- Tryuk, M. *Przekład ustny konferencyjny*, Warszawa 2007.
- Wille, L. *Interpretacyjne skutki decyzji tłumacza: przekład literacki jako interpretacja międzykulturowa*, Chełm 2009.